

[Aksel Larsen.]

uhyrliche Prispolitik gennem de senere Maaneder er ved at vokse sig saa stærk, saa hvis Regeringen ikke foretager sig noget, saa gaar det rent galt for Ministerens Partifæller bl. a. i Fagforeningerne. Jeg finder imidlertid ikke, det er helt ærligt, hvis man gennemfører det paa den Maade, at man tilsyneladende giver efter og saa bare tager Pengene igen paa en anden Maade, og det er jeg bange for skal ske, naar man blot vil gennemføre denne Lov og ikke samtidig siger, at de velstillede skal betale Udgifterne. Jeg kan erkende, at det vil være forbundet med meget store administrative Vanskeligheder at ordne det ved et System af Rabatmærker. Det vil desuden være forbundet med store Vanskeligheder i Retning af at beregne, hvem der skal have Rabatmærker. Vi har allerede set, hvor uheldigt Margarinemærkerne har virket, og hvor uheldigt Smørmærkerne kan virke, og vi ved, at man kan ikke beregne den Slags efter, hvor meget Statsskat Folk betaler, for der kan være Folk, der i Fjor havde en relativt god Indtægt, som i Aar ingen Indtægt har, og vil man give Rabatmærker, vil man vel give dem i Forhold til de Penge, Folk har at raade over nu, og ikke i Forhold til de Penge, de havde at raade over i Fjor. Jeg erkender, det er Vanskeligheder, der gør det næsten umuligt at ordne Sagen ved Rabatmærker, men derfor behøver Ministeren ikke at afstaa fra den fuldkommen rigtige Tanke, at de fattige burde have det billigere og de rige betale, og det kan ordnes ved, at man tager Pengene, der skal bruges til det, fra de velstillede her i Landet, og jeg henstiller til den højtærede Minister at give Besked paa, paa hvilken Maade man har tænkt sig at udføre dette rigtige Princip.

Oluf Pedersen: Der er to Ting, som falder en i Øjnene ved Statsansættelse af Brødpriser og Rationering. For det første, at Priserne paa Brødet bliver høje i Forhold til Kornprisen. Saaledes kostede i 1924 en Tønde Rug 36 Kr., d. v. s., at der gik for 100 Øre Rug pr. Brød, og Rugbrød kostede 135 Øre. Det vil sige, at der blev 35 Øre til Møllere og Bagere pr. Rugbrød. I Dag koster Rug, naar de øgede Lageromkostninger m. m. medregnes, ca. 34 Kr., og selv om der maaske bliver et Par Brød mindre af den danske Rug, saa giver det ogsaa 100 Øre pr. Brød til Køb af Rug, og Brødprisen er 145 Øre. Det vil sige, at det svarer meget godt til Forholdet i 1924, men der er det ved det, at de 27 Øre pr. Rugbrød, der gives i Tilskud som Følge af

Hvedemelsafgiften, praktisk talt er forsvundet. Selvfølgelig maa det erkendes, at Brændselspriserne er steget tilsvarende, nemlig med ca. 50 pCt., men Arbejdslønnen er derimod ikke steget det ringeste siden 1924. Jeg har i den Forbindelse kritiseret Priskontrolraadet. Noget har det vel hjulpet. Vi saa, der kom en lille Nedsættelse i de Priser, der var regnet med, men nægtes skal det ikke, at tilfreds med det, der er sket, er jeg ikke; det var ikke tilstrækkeligt, man fik sat Brødprisen ned.

Det andet, som falder i Øjnene, er, at Rationeringen betyder en stor Stigning i Forbruget. Medens man tidligere brugte ca. 5 kg pr. Maaned, saa regner man nu med 6 og endda med 9 for de haardt arbejdende. Det vil sige, at der gaar meget mere til, siden man har rationeret, end før. Det kommer af, at Menneskene er saa forskellige og spiser forskelligt med Brød. Resultatet er altsaa, at man maa regne med dem, der bruger mest, og saa faar man et forholdsvis stort Forbrug. Man er jo langt tilbage, naar man endelig skal rationere. Kreaturerne laver man Fodringsplaner for efter meget omstændelige Regler, men Menneskene behandler man i den Henseende ens. Det er betegnende og vel ogsaa uundgaaeligt ved al Rationering. Jeg nævner i denne Forbindelse Sukkerationeringen, hvor man giver lige meget Sukker i By og paa Land, til Trods for at man bruger meget mere Sukker paa Landet, idet man i Byerne faar en Del Sukker ved, at der købes meget mere af tillavede Varer, hvilket der jo ikke kræves Sukkermærker for. Det vil sige, at en Ordning altid bliver vanskelig.

Naar jeg nævner dette, staar det i Forbindelse med, at man deraf kan se, hvor dyrt og vanskelig det nødvendigvis maa blive, naar Staten skal lave det, man kalder Planøkonomi, og jeg nævner det, fordi man her kan finde Forklaringen paa, hvorfor et liberalt Samfund kan give forholdsvis velstillede Borgere tilmed en mere jævnt fordelt Velstand end det Samfund, der indretter sig med Styre fra oven; jeg nævner det ogsaa, fordi der er saa mange, der for Tiden kræver, at vi skal lære af andre, at det hele skal reguleres fra oven, at vi skal efterabe. Jeg nægter ikke, at vi undertiden kan have godt af at lære af andre, men det er dog helt meningsløst, hvis vi vil efterabe dem, der har tilrettelagt det forholdsvis daarligere end vi. Selvfølgelig kan der være uheldige Forhold ogsaa i et liberalt Samfund, og de fremkommer, naar man ikke fuldt ud har respekteret den Ligeret, der